ALFONS ROIG

No hi crec massa, en els critics d´art. Eugeni D´ors no volgué ser mai critic d´art.
Saben molt, i sovint tenen entelats els ulls. Encara hi veig jo quelcom de més greu en aquest afer. El cor d´aquets lletrats de vegades no és gens pur ni sencer. Aviat esdevenen uns senyors perdonavides i sentencien sense apel·lació possible als pobres artistes declarant-los, ni més ni menys, bons o dolents, dignes de fer tots els possibles perquè pugen ben alt o bé els castiguen al silenci perpetu, equivalent a la pena de mort.
Tot això depèn també de la direcció del vent, de saber mirar de quin costat ve el vent, de la dreta o de la esquerra, i situar-se.
Fa dos mesos, en un diari de Madrid, va aparèixer amb lletres capitals la següent nota, comentada àmpliament pel periodista: *" Las obras de arte, excelente medio de invertir dinero. Se han convertido en 'divisa fuerte', internacionalmente aceptada. Algunas familias ricas salvaron sus dificultades secocómicas gracias a los cuadros".*
I en *Le Figaro* d´aquets últims dies venia en primera pàgina un article firmat per un dels inmortals amb el títol " *764 dollars le centimètre carré"*, referint-se a un petit gravat de Rembrandt venut a aquest preu l´any pasat 1973.
El plantejament de les relacions diners-art, tan viu en la actualitat, és una qüestió difícil de entendre per a mi, que sóc home d´una economia molt modesta, ben lluny dels negocis de borsa i del món de les finances. Vull dir que no sóc capaç de predir ni de profetitzar l´alça i la baixa de la pintura de Artur Heras.
Però crec que sí puc dir senzillament, sense teories, el que jo pense d´ell i de la seva obra, que conec des del començament, que ha despertat en mi sempre un gran interés i que he admirat per molts conceptes.
Als voltants dels anys seixanta, Artur Heras anava a l´Escola Oficial de Belles Arts de València, però en realitat es dedicava a les experiències inconformistes, clandestines en podríem dir, encaminades a explorar els secrets i els misteris fascinants de la matèria. Foren uns anys durs i apassionants aleshores. Ell amb Armengol I Boix portaren, possiblement els primers, el *Pop-Art*.
Tot aquest ferment revolucionari anava acompanyat, cal dir-ho, de nombrossos viatges de´Artur Heras a l´estranger, especialment a Paris, un Paris esmortit, però on encara es podia sentir el batec de l´art internacional.
La visita a la Documenta 5 de Kassel ha estat important en la darrera activitat creadora del nostre pintor.
La temàtica del seu art és quasi exclusivament el paper com a document, com a marca dramática de l´home actual dins del seu entorn social.
Ell utilitza, a més de les tècniques més modernes, els elements onírics del surrealisme i els principis destructors i anàrquics del Dada, per considerar-los encara vius i actuals.
Trobem sempre en les seves composicions un fet humà, un accident cruel, anguniós.
Per a expresar més adequadament aquesta situació de l´home despersonalitzat, anònim i aplastat per la burocratització, se serveix de la imatge del foc. Un foc despiadat, un foc que ho esgarra tot, que ho rosega tot, que acaba amb tot. Estem ben lluny d´aquella pintura que, per exemple, va en

busca de la conegua fórmula estètica *“calme, luxe et volupté”*, o dels efectes tranquil·litzadors del famós *silló* de Matisse.
La pintura d´Heras posa a l´expectador en un estat de violència davant de les condicions conflictives del moment. Les imatges enormement realistes d´Heras no tenen res a veure amb els tradicionals que es complauen a comprobar la identitat objecte-imatge.
En les obres d´Heras, els ulls, els dits i el cervell – és a dir, les percepcions i els conceptes – van dissociats. Això crea una significació complexa i diversa, plena de contraris, d´alteracions, de dubtes i de crítica.
Un dels casos més aclaridors és l´objecte-corda que, si ens parla de lligar i d´ofegar la seva presència insistent quasi insultant, acreix les ànsies de llibertat.
No sé per què, en escriure aquestes ratlles, no puc menys d´associar l´obra d´Artur Heras amb la Veu del Poeta:
“Alto, alegre, libre, libre sólo por amor”.

Alfons Roig

(Catàleg galería Adrià Barcelona, 1974)